

Oponentský posudek na diplomovou práci Štěpána Černého s názvem
Společná zemědělská politika EU a WTO:
Překážka dalšího pokroku liberalizace světového obchodu

Štěpán Černý se ve své diplomové práci s názvem *Společná zemědělská politika EU a WTO: Překážka dalšího pokroku liberalizace světového obchodu* zabývá problematikou světové obchodní liberalizace jakožto fenoménu 20. století. Obchodní liberalizace začala nabírat na významu po velké krizi v 30. letech minulého století a od té doby neustále roste její význam. Po 2. světové válce začalo docházet v Evropě k různým sdružením států, jak za účelem ekonomického růstu, tak také politické stability nebo volného obchodu. Evropské hospodářské sdružení bylo prvním důkazem toho, že je možné v rámci několika zemí zajistit volný pohyb zboží, kapitálu a posléze i služeb. Pan kolega Černý ale správně komentuje ve své diplomové práci, že je trochu paradoxem, že ačkoli evropské země iniciovaly vznik GATT a posléze velmi podporovaly také WTO, tvoří dnes Evropská unie spíše překážky rozvoji světové obchodní liberalizace a to zvláště v obchodu se zemědělskými produkty.

Jelikož velmi často jsou problémy mezi EU a WTO právě na poli jednání o obchodování se zemědělskými produkty, je i tato tematika jádrem této práce. Obchodování se zemědělskými produkty je klíčové také proto, jak správně autor zmiňuje, že výživa lidstva je důležitá pro přežití a v méně rozvinutých zemích také základním zdrojem obživy mnohých obyvatel a jedním z hlavních faktorů ekonomického růstu země.

Autor si ve své diplomové práci klade za cíl objasnit role EU a WTO při vytváření institucionálního rámce liberalizace světového obchodu. Kolega Černý si zde klade otázku, zda EU vůbec dodržuje pravidla, na které přistoupila v rámci WTO, zda je naopak spíše nenarušuje regulačními mechanismy uplatňovanými v rámci „své“ zemědělské politiky. Autor tedy svou předloženou hypotézou poukazuje na nesoulad pravidel na vnitřním trhu EU a okolního světa.

Kolega Černý si pro svou práci vybral metodologii komparativní studie a v rámci své práce tedy srovnává právně technické systémy regulace zahraničního obchodu EU a WTO. Autor dělí svou práci na tři hlavní části. V první spíše popisné části se věnuje historii, institucionálnímu zakotvení a principům světové obchodní liberalizace. Popisuje zde mimo jiné také překlenutí GATT do WTO, srovnává rozdíly mezi nimi, popisuje zakotvení zemědělské problematiky do smluvního rámce WTO a v závěru této části také popisuje jednotlivé země, které v rámci WTO vyjednávají. Druhá část práce se zabývá pravidly a

principy SZP EU, především v kontextu se zahraničním obchodem. V této kapitole autor zmiňuje též souvislosti s problematikou post-koloniálních vazeb některých evropských zemí s rozvojovými zeměmi. Třetí kapitola práce je rozdělena na dvě hlavní podkapitoly, z nichž první je zaměřena na identifikování pravidel a principů SZP a WTO, které vyvolávají střety zájmů a v druhé části třetí kapitoly je pak vypracována konkrétní případová studie, která se zaměřuje na pozici EU při posledním vyjednávacím kole WTO.

V závěru práce autor shrnuje své poznatky, potvrzuje svou stanovenou hypotézu a upozorňuje na stále silný vliv protekcionismu ve světovém obchodě. Také zde varuje před možnou krizí světového obchodu, na kterou upozorňují nejen zprávy WTO, pokud se nebudou klíčoví hráči snažit zajistit postupnou liberalizaci světového obchodu.

Poznámkový aparát použitý v práci je přehledný a jasně a logicky odkazuje na jednotlivé literární prameny. Citace jsou použity správně dle kodifikovaných norem. Autor má velmi reprezentativní seznam použitých pramenů a literatury. V seznamu literatury této diplomové práce figurují díla velmi významných odborníků na tuto problematiku. Literatura byla celkově velmi dobře vybraná a obsáhla náhled na zkoumanou problematiku z pohledů různých zainteresovaných stran.

Jazyková a stylistická úroveň práce je poměrně dobrá. Jen místy jsou v práci drobné stylistické chyby, spíše v důsledku autorovy nepozornosti. Autor chtěl nejspíše v první chvíli napsat úplně jinou konstrukci věty a posléze si to rozmyslel, ale ve větě už po úpravě zůstalo nějaké nehodící se slovo. Pro příště bych doporučovala panu kolegovi, aby celou práci po sobě několikrát přečetl, protože jde o zbytečné chyby v jinak velmi kvalitní práci.

Může autor v rámci obhajoby seznámit komisi s tím, jak bude vypadat budoucnost Společné zemědělské politiky po roce 2013 vyplývající ze současných jednání v rámci EU a jaká by měla být budoucnost SZP podle jeho subjektivního pohledu v souvislosti s tlakem ze strany Světové obchodní organizace na liberalizaci světového obchodu?

Diplomovou práci Štěpána Černého doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm *výborně*.

V Praze dne 26. ledna 2009

Ing. Tereza Svačinová